

Bixinta kharashka taageerada - Lacag-bixinnda Tooska ah

Gudbinta

Waxaad naftaada ugu gudbin kartaa Daryeelka Bulshada ee Dadka Waaweyn qiimeynta baahiyaha daryeelka ama waxaa laguu gudbin karaa qof kale sida qoyskaaga.

Qiimaynta Baahiyaha Daryeelka iyo Qorshaynta Daryeelka

Waxaan qiimeyn doonaa daryeelka aad u baahan tahay iyo halka ay suurtagal tahay taageerada adiga iyo qoyskaaga iyo daryeelayaasha si ay kuu caawiyaan. Xaaladaha qaarkood waxaa laga yaabaa inaan kuu habeyno adeegyo.

Qiimaynta Maaliyadda

Haddii aad haysato lacag ka badan inta ay dawladdu dejisay, ma awoodno inaan inaan caawinno Kharash-bixinta. Haddii hantidaadu ka hooseyso heerka, waan kula soo xiriiri doonaa si aan u xisaabino inta mucaawino ee ay kuu xaq-siinayaan Golaha Magaalada ee Bristol.

Hordhac

Maclumaadkan waxaa loogu talagalay dadka lagu qiimeeyay inay qabaan baahiyio u qalma Daryeelka La Siiyo Dadka Aan Deganayaasha Ahayn oona doortay in tan lagu siiyo Lacag-bixin Toos ah. Daryeelka bulshada, oo ka duwan daryeelka caafimaadka, waa adeeg lacag lagu bixiyo. Iyadoo la raacayo Qiimaynta Baahida Daryeelkaaga, taasoo ka shaqaynaysa taageerada aad u baahan tahay iyo inta ay ku kici doonto bixinta, waxaanu ku siin doonaa inaanu dhamaystirno qiimayn maaliyadeed si aanu u ogaano inta kharashkaas ah ee Golaha Magaalada Bristol dabooli karo, iyo inta aad u baahan doonto inaad adigu iska bixiso. Qadarka aad bixiso si toos ah ayay nooga caawisaa maalgelinta taageerada iyo adeegyada Daryeelka Bulshada ee Dadka Waaweyn.

Maxaa dhacaya inta lagu jiro qiimeynta dhaqalah?

Kadib qiimaynta baahiyahaaga gaarka, waxaa lagu waydiin doonaa inaad ku soo gudbiso maclumaadkaaga dhaqaale iyada oo loo marayo Qalabka Qiimaynta Dhaqaale ee Onlaynka ah ama haddii aadan awoodin inaad tan gasho, foom boosto lasoo dhigaayo. Wuxaan ku weydiin doonaa faahfaahinta raasamaalka, kaydka, iyo dakhliga aad haysato. Fadlan xaqiji inaad bixiso dhammaan maclumaadka la codsaday. Wuxaan sidoo kale eegi doonaa dakhligaaga waxaana ku siin doonaa caawimo iyo taageero haddii aad awoodid inaad dalbato

SOMALI

wax dheefo dheeraad ah.

Waxaad heli doontaa koobiga qiimaynta dhaqaale oo qoraal ahaan ah.

Waxaa na saaran waajibaad ah inaan ilaalino hantida dadweynaha ee aan maamulno, wawaana laga yaabaa inaan u isticmaalno macluumaadka aad bixiso ka hortagga iyo ogaanshaha khiyanada. Waa kale oo laga yaabaa inaan macluumaadkan la wadaagno hay'adaha kale ee mas'uulka ka ah xisaabinta ama maamulka hantida dadweynaha ujeedooyinkan.

Qalabka Onlaynka ee Lagu Qiimeeyo Maaliyadda

Waxaan haysanaa **Qalabka Onlaynka ee Lagu Qiimeeyo Maaliyadda** oo aad gelin karto dhammaan macluumaadkaaga maaliyadeed. Waxay ku siin doontaa fikrad ah waxa ku darsigaagu noqon karo, haddii aad tan noo soo gudbiso mid ka mid ah saraakiishayada ayaa markaa dhamaystiri doona qiimayn maaliyadeed oo horudhac ah oo xaqiijinaya natijada. Macluumaad kasta oo aad geliso waa kuwo qarsoodi ahaada. Waa laga heli karaa iyadoo ay la socoto qoraallada hagidda barta:

<https://www.bristol.gov.uk/residents/social-care-and-health/adults-and-older-people/money-and-legal-matters-for-social-care/how-to-calculate-wax-ku-biirintaada-ee-ku-wajahan-kharashyada-daryeelkaaga>

Haddii kale, waxaad si toos ah u aadi kartaa Qalabka Onlaynka ee Lagu Qiimaynta Maaliyadda [Xisaabi wax ku darsigaaga \(mycostofcare.com\)](#)

Raasamaalka iyo Lacag-kaydinada

Rasumaalkaada	Waxa lahar abo inaa bixiso
In ka badan £23,250	Xaq uma yeelan doontid wax taageero dhaqaale ah, wawaana laguu kala saari doonaa inaad ka sareyso heerka caadiga ah oo sidaas darteed aad tahay qof is-ku filan. Ismaal-galiyayaashu waxay xor u yihii inay sameeyaan is-qabinqaabintooda si ay u daboolaan baahiyadooda gaarka ah.
Inta u dhaxaysa £14,250 iyo £23,250	Waxaad u qalantaa xoogaa taageero dhaqaale oo koonsalka ah, wawaadna bixin doontaa qayb ka mid ah dakhligaaga. - sida hawlgabka - iyo 'dakhliga tacriifada' ee ku salaysan raasamaalkaaga. 'Dakhligan canshurta ka imaada' waxa loo xisaabiyyaa iyadoo loo malaynayo inaad haysato £1 dheeraad ah oo dakhli ah todobaadkii £250 (ama qayb ka mid ah) oo aad haysato inta u dhaxaysa £14,250 iyo £23,250 raasamaal.
In ka yar £14,250	Waxaan ku siin doonaa taageero dhaqaale oo wawaad weli wax uga biirin ka sameyn doontaa dakhligaaga, laakiin ma bixin doontid dakhliga canshurta.

Kharashaadka la xidhiidha naafonimada (Disability related expenditure, DRE)

Waxaan u samayn karnaa gunno 'Kharashyada La xidhiidha Naafonimada' (DRE, taas oo kaa caawin karta dhimista qaddarka laga yaabo inaad ku bixiso adeegyadaada taageerada. Kharashyada aanu ogolaan doono waxa ay noqonayaan kuwa, meesha aad haysato wax yar ama aanad lahayn doorasho aan ahayn in aad gasho kharashaadka dheeraadka ah ee la xidhiidha naafadaada si aad u ilaalso madax banaanida nolosha. Kaalmada waxaa la tixgelin karaa oo keliya haddii aad dalbato **Gunnada Ka Qeybgalka, Gunnada Ku**

Noolaanshaha Naafada (Qaybta Daryeelka) iyo PIP (Qaybta Noloolaanshaha Maalinlaho ah)

Waa inaad keeni kartaa caddaynta kharashka waxaana laga yaabaa inaan ku waydiino inaan rabno inaan aragno rasiidhada.

Gurigayga ma iibin doonaa?

Hoygaada ugu weyn **laguma** tixgalin doono inta aad ku dhix nooshahay bulshada. Haddii aad leedahay guri, aadan ku noolayn tusaal e, guri kiro ah ama guri aad wakhtiyada fasaxa aad aado, tan waxaa loo tixgelin doonaa hanti ahaan.

Maxaa dhacaya haddii aan bixiyo qayb ka mid ah lacagtayda?

Haddii qof si ula kac ah u bixiyo qaar ka mid ah kaydkooda, dakhligooda ama hantidooda si aan lacagta loogu darin qiimeyntooda maaliyadeed, tan waxaa loo yaqaan 'hantida oo laga qaaday'. Tusaalooyinka qaar ayaa ah:

- haddii aad qof kale lacag siiso (tusaale ahaan hadyad ahaan)
- haddii aad ku wareejiso warqadaha lahaanshaha hantida qof kale

Haddi koonsilku u maleeyo inaad si ula kac ah u dhimay hantidaada si aad iskaga ilaalso inaad bixiso kharashka daryeelka, waxa laguu qiimayn karaa sidii inaad wali haysato lacagtii ama hantida aad bixisay.

Maxaa dhacaya haddii aanan rabin Qiimaynta Maaliyadda ama inaan bixiyo macluumaadkayga maaliyadeed oo dhamaystiran?

Haddii aad go'aansato inaadan qiimayn maaliyadeed ku samayn ama aadan shaacin macluumaadkaaga maaliyadeed oo dhamaystiran waxaa lagu qiimay doonaa inaad awoodid inaad iska bixiso kharashka buuxa ee daryeelkaaga iyo taageeradaada. Tani waa sababta oo ah waxaad naga codsanaysaa inaan ku siino taageero dhaqaale. Markaa, haddii aadan na soo ogeysiin dhaqaalahaaaga ma xisaabin karno qaddarka aan kugu siinno taageero maaliyadeed ahaan.

Maxaa dhacaya haddii duruufahaygu is beddeleen?

Haddii duruufahaaga dhaqaale ay isbedelaan wakhti kasta, waa inaad noo sheegtaa isla markiiba.

Waxaad la xiriiri kartaa kooxda qiimeynta dhaqaalah - fadlan hoos ka eeg faahfaahinta xiriirka. Ha dib u dhigin inaad noo sheegto isbeddellada. Haddii aad sameyso, waxaa laga yaabaa inaad bixiso kharashyada dib loo dhigay haddii lagu qiimeeyo **inaan** bixinayo wax badan oo ku saabsan kharashka buuxa ee daryeelkaaga iyo taageeradaada.

Maxaa dhacaya haddii aanan ku raacsanayn bixinta qaddarka la i sheegay inaan bixiyo?

Haddii aadan ku raacsanayn xisaabinta wax ku darsiga ama aad rabto faahfaahin dheeraad ah oo ku saabsan sida loo xisaabiyay, waxaad u baahan doontaa inaad la xidhiidho kooxdayada qiimaynta maaliyadeed. Waxaan isku dayi doonaa inaan dhibaatada ku xallino si aan rasmi ahayn laakiin haddii aanan awoodin markaas waxaan kuu sharxi doonaa nidaamkayaga racfaanka.

Goorma ayaan u baahanahay inaan bilaabo bixinta wax ku darsigeyga?

Waxaad u baahan doontaa inaad bixiso wax ku darsigaaga laga bilaabo taariikhda ay bilaabato lacag bixinta tooska ah.

Maadaama qiimayntaada maaliyadeed la qaban karo ka dib bilawga lacag bixinta tooska ah, waxaad u baahan doontaa inaad ku bixiso toddobaadyo kasta oo dib loo dhigay akoonkaaga lacag bixinta tooska ah si loo xaqijiyo inay jirto lacag ku filan oo lagu bixiyo wakaaladaada daryeelka ama PA, markaa fadlan xaqiji inaad haysato xoogaa lacag ah oo aad meel iska dhig karto toddobaad kasta ilaa qiimayntaada maaliyadeed la sameenayo.

Sidee lacag-bixinteyda tooska ah la ii siinayaa?

Habka Golaha Magaalada Bristol u bixiyo Lacag-bixinta Tooska ah waa ku bixinta Akoonka Lacag-bixinta Tooska ah ee Bristol 'BDPA'. Kani waa koontada kaadhka horay kharashkiisa loo sii bixiyay oo ay bixiso EML Payment Solutions.

Sideen ku bixiyaa wax ku darsiga ku aadan lacag bixinta tooska ah?

Waxaa lagugula talinayaan inaad si joogto ah uga dejiso akoonka bangigaaga gaarka ah una wareejiso akoontiga lacag-bixinta tooska ah arrintan, ie lacag bixinta tooska ee joogtada ah wakhtigeeda. Tan waxa la bixin karaa si toddobaadle, ama 4 toddobaadle ah.

Goorma ayaan heli doonaa Lacag-bixinta Tooska ah?

Lacag-bixinta Tooska ah ee ku soo dhaca Akoonkaada Lacag-bixinta Tooska ah/Akoonka Lacag-bixinta Tooska ah ee waxa la samayn doonaa si ka sii horeysa labo toddobaad. Lacag-bixintu waxay noqon doontaa wadarta kharashka toddobaadlaha ah marka laga reebo wax ku darsiga shakhsii ahaaneed ee la qiimeeyay.

Ka warran haddaanan bixin wax ku darsigeyga?

Golaha Magaalada Bristol waxa ay qiimeeyaan baahiyaha daryeelka iyo kharashyada la xidhiidha toddobaadkii iyo lacag bixinta tooska ah 'waxay kor u qaadysaa' faraqa u dhexeeyaa, tusaale ahaan wax ku darsiga shakhsii ahaaneed ayaa marka hore loo isticmaalaa in lagu bixiyo kharashka daryeelka.

Kharash-bixin la'aanta wax ku darsiga shakhsii ahaaneed waxay keeni kartaa in tallaabo dib u helid ah/soo kabasho la qaado. Wuxaan fahamsanahay in dadka qaarkiis ay dhibaato kala kulmi karaan bixinta kharashka wax ku darsigooda. Haddii ay taasi kugu dhacdo, waan kula shaqayn doonaa sidii aan xal u heli lahayn – fayoobi-qabidaadu waa mudnaantayada.

Si aad u hesho nuqul ka mid ah xaashida Kharash Dallacaadda oo Dhameystiran, fadlan nagala soo xidhiidh:

Iimaylka: ccfstriageteam@bristol.gov.uk Taleefanka: 0117 903 7706

Waxaad ka heli kartaa taageerada iyo maclummaadka kale ee ku saabsan kharash dalaci-taanada ee Daryeelka Bulshada ee Dadka Waaweyn barta:

<https://socialcaretalk.org/Paying-for-social-care-older-people/overview>